

УДК 657.6

Зоря О.П.¹, Никоненко Т.А.²

¹ канд. соц. наук, доцент НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ФЕУ-610 НУ «Запорізька політехніка»

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ КРЕДИТНИХ СПІЛОК

Кредитна спілка – це неприбуткова організація, заснована фізичними особами, професійними спілками, їх об'єднаннями на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні

фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки.

Закон України «Про кредитні спілки» визначає організаційні, правові та економічні засади створення та діяльності кредитних спілок, їх об'єднань, права та обов'язки членів кредитних спілок та їх об'єднань. Кредитна спілка є фінансовою установою, виключним видом діяльності якої є надання фінансових послуг.

Органами управління кредитної спілки є загальні збори членів кредитної спілки, спостережна рада, кредитний комітет та правління. Рішенням загальних зборів членів кредитної спілки можуть бути створені й інші органи управління.

Майно кредитної спілки формується за рахунок:

- вступних, обов'язкових пайових та інших внесків членів кредитної спілки (крім внесків (вкладів) на депозитні рахунки);
- плати за надання своїм членам кредитів та інших послуг, а також доходів від провадження інших видів статутної діяльності;
- доходів від придбаних кредитною спілкою державних цінних паперів та облігацій міжнародних фінансових організацій, що розміщуються на території України;
- грошових та інших майнових пожертвувань, благодійних внесків, грантів, безоплатної технічної допомоги як юридичних, так і фізичних осіб, у тому числі іноземних;
- інших надходжень, не заборонених законодавством.

Майно кредитної спілки є її власністю. Кредитна спілка володіє, користується та розпоряджається належним їй майном відповідно до Закону України «Про кредитні спілки» та свого статуту.

Капітал кредитної спілки складається з пайового, резервного та додаткового капіталів, а також залишку нерозподіленого доходу спілки і не може бути меншим 10 відсотків від суми її загальних зобов'язань.

Пайовий капітал кредитної спілки формується за рахунок обов'язкових та додаткових пайових членських внесків членів кредитної спілки.

Резервний капітал призначений для відшкодування можливих збитків кредитної спілки, які не можуть бути покритими за рахунок надходжень поточного року, забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів. Резервний капітал кредитної спілки формується за рахунок вступних внесків членів кредитної спілки та частини доходів кредитної спілки до моменту досягнення ним не менш як 15 відсотків від суми активів, зважених на ризик кредитної спілки. Статутом кредитної спілки можуть бути передбачені й інші джерела формування резервного капіталу.

При ліквідації спілки залишок коштів резервного капіталу зараховується до Державного бюджету України. Кредитна спілка створює інші резерви

та фонди відповідно до нормативно-правових актів Уповноваженого органу, статуту та рішень загальних зборів кредитної спілки.

Кредитна спілка згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зобов'язана вести оперативний і бухгалтерський облік результатів своєї діяльності відповідно до законодавства України, а також статистичну звітність та подавати її в установлених порядку та обсязі органам статистики. Кредитна спілка подає Уповноваженому органу фінансову звітність та інші звітні дані в обсягах, формах та у строки, встановлені Уповноваженим органом, а також надає на запити Уповноваженого органу необхідні пояснення щодо звітних даних.

Голова правління несе персональну відповідальність за достовірність та повноту фінансової звітності та інших звітних даних. Достовірність і повнота річної звітності кредитної спілки повинна бути підтверджена незалежним аудитором (аудиторською фірмою), визначеним загальними зборами кредитної спілки.

Аудиторський висновок подається Уповноваженому органу та представляється загальним зборам кредитної спілки. Результати фінансової діяльності кредитної спілки визначаються на підставі річної звітності, включаючи баланс та звіт про доходи і витрати.

Звітність про фінансово-господарську діяльність за рік підлягає затвердженню загальними зборами членів кредитної спілки. Перевірка діяльності кредитної спілки здійснюється відповідно до законодавства України та статуту кредитної спілки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про кредитні спілки» № 2908-III від 20.12.2001 р. Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 04.04.2023).
2. Закон України «Про акціонерні товариства» № 2465-IX від 27.07.2022 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 04.04.2023).
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 04.04.2023).